

**Zarządzenie nr 42/2014
Starosty Tarnogórskiego
z dnia 18.07. 2014 roku**

**w sprawie
zaleceń Starosty Tarnogórskiego do gminnych planów zarządzania kryzysowego**

Na podstawie art. 17 ust. 2, pkt. 2 lit. c ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166)

**Zarządzam,
co następuje:**

§ 1

Wprowadzam do stosowania zalecenia Starosty Tarnogórskiego do gminnych planów zarządzania kryzysowego, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2

Wykonanie Zarządzania powierzam Burmistrzom i Wójtom Miast i Gmin z terenu Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3

Nadzór nad wykonaniem Zarządzenia powierzam Kierownikowi Biura Bezpieczeństwa Publicznego w Starostwie Powiatowym w Tarnowskich Górach.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Starosta Tarnogórski

Lucyna Ekkert

Zalecenia
Starosty Tarnogórskiego
do gminnych planów zarządzania kryzysowego.

- I. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jednolity DZ. U. z 2013 r. poz. 1166) gminne plany zarządzania kryzysowego zawierają następujące elementy:

1. Plan główny, który zawiera następujące elementy:

- 1) charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej , oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń** – rozumiane jako katalog zagrożeń wraz z określeniem prawdopodobieństwa, zasięgu i skutków ich wystąpienia.

Katalog zagrożeń w gminnym planie zarządzania kryzysowego powinien zawierać zagrożenia, które mogą wymagać podjęcia działań koordynacyjnych przez Burmistrza/Wójta miasta/gminy, w tym zwołania gminnego zespołu zarządzania kryzysowego. W planie należy uwzględnić zagrożenia, które mogą mieć wpływ na sąsiednie gminy, powiat, województwo, a nawet na cały kraj. Katalog zagrożeń stanowi podstawę do opracowania wszystkich pozostałych elementów planu. Do zagrożeń zawartych w katalogu powinny konsekwentnie odnosić się mapy, siatki bezpieczeństwa i procedury zawarte w planie. Informacje o zagrożeniach dla infrastruktury krytycznej powinny być niezwłocznie przekazane jej operatorowi z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Ocena ryzyka wystąpienia zagrożeń powinna zostać dokonana w oparciu o doświadczenia historyczne dotyczące zagrożeń, które wystąpiły na terenie danego miasta/gminy, jak i w oparciu o trendy i zagrożenia wynikające z rozwoju technologicznego, a także doświadczeń innych jednostek samorządowych. Przy sporządzaniu oceny ryzyka wskazane jest zidentyfikowanie obszarów, które są szczególnie zagrożone. Dopuszczalne jest stosowanie metod zarówno opisowych, jak i matematycznych – w zależności od doświadczenia i możliwości. Dopuszczalne i rekomendowane jest posługiwanie się wsparciem eksperckim.

Mapy ryzyka, rozumiane jako mapa lub opis, powinny zawierać przede wszystkim syntetyczne zobrazowanie wpływu jaki wystąpienie danego rodzaju zagrożenia może mieć na ludzi, środowisko, mienie, infrastrukturę (w tym infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terenie miasta/gminy).

Mapy zagrożeń powinny przedstawiać obszar objęty zasięgiem zagrożenia, z uwzględnieniem różnych scenariuszy zdarzeń (czy zagrożenie dotyczy obszaru gminy, kilku gmin). Przy opracowywaniu scenariuszy należy także uwzględnić specyfikę terenów miejskich i wiejskich.

- 2) zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa** rozumianej jako zestawienie zagrożeń zawartych w katalogu ze wskazaniem podmiotu wiodącego oraz podmiotów współpracujących przy działaniach dotyczących danego zagrożenia. Dla każdego zagrożenia powinna być wskazana jedna instytucja wiodąca. Nie ma ograniczenia liczby instytucji współpracujących. Można wprowadzić kategorię podmiotów działających na wezwanie, których działanie nie jest niezbędne w każdej dającej się przewidzieć sytuacji danego rodzaju, jednak – biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia takiego zapotrzebowania – dany podmiot powinien być przygotowany do działania gdy będzie to konieczne.

Zalecane jest tworzenie siatek bezpieczeństwa nie tylko dla fazy reagowania na dane zagrożenie, ale także dla faz przygotowania i usuwania skutków zagrożeń. Inne podmioty są odpowiedzialne za prewencję zagrożeń i usuwanie ich skutków, inne zaś za bezpośrednie reagowanie na daną sytuację kryzysową.

- 3) zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych**, rozumiane jako zestawienie zasobów, które mogą zostać wykorzystane w określonych

przedziałach czasowych w sytuacji kryzysowej. Tam gdzie jest możliwe, należy określić także realny czas potrzebny na uruchomienie danych zasobów.

W wersji papierowej planu powinno znaleźć się odesłanie do przedmiotowej bazy, a także informacja o zasadach jej aktualizacji (częstotliwość, podmioty/osoby odpowiedzialne, źródła informacji). Konieczne jest zapewnienie możliwie realnych i pełnych danych o siłach i środkach do wykorzystania w sytuacji kryzysowej.

- 4) **zadania określone planami działań krótkoterminowych**, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 i 1238). Zakres podejmowanych działań krótkoterminowych w przypadku stanów alarmowych określony został w Uchwale Nr IV/16/7/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla stref gliwicko-mikołowskiej i częstochowsko-lublinieckiej województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu”.
Dla większej czytelności planu zarządzania kryzysowego, część ta może zawierać jedynie informację o opracowaniu takiego planu, podstawowe informacje o nim oraz odesłanie do właściwych procedur reagowania kryzysowego.

2. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych zawierający:

- 1) **zadania w zakresie monitorowania zagrożeń**, rozumiane jako zestawienie zawierające informacje na temat:
- a) struktur odpowiedzialnych za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń określonych w katalogu zagrożeń i zakresu informacji, jakich można od nich oczekiwać;
  - b) trybu pracy ww. struktur, ich służb dyżurnych lub osób do kontaktu w sytuacjach wystąpienia zagrożenia;
  - c) trybu raportowania i systemu wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy danymi strukturami a powiatowym centrum zarządzania kryzysowego.
- 2) **tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków**, uczestniczących w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej, rozumianej jako baza dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania określonych zasobów. Ten element planu powinien być powiązany lub przygotowany łącznie z zestawieniem sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych.
- 3) **procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych**, rozumiane jako procedury działania komórki organizacyjnej urzędu miasta/gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego oraz gminnego zespołu zarządzania kryzysowego.
W tej części niezbędne jest powiązanie planu zarządzania kryzysowego z innymi planami obowiązującymi na terenie miasta/gminy.
Nie jest konieczne sporządzanie procedur postępowania odrębnie dla każdej kategorii zagrożeń. Jeżeli co do zasady działanie ww. struktur realizujących zarządzanie kryzysowe na poziomie gminnym jest takie samo w różnych kategoriach zagrożeń (w zakresie wymiany informacji, wzmacniania służb dyżurnych, informowania osób funkcyjnych, trybu zwoływania zespołu zarządzania kryzysowego), zaleca się stworzenie standardowej procedury operacyjnej.
W procedurach powinna być jasno określona lista zadań do zrealizowania przez ogniwa dyżurne, wraz ze wskazaniem momentów krytycznych, w których – na podstawie informacji zebranych przez komórkę organizacyjną urzędu miasta/gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego – komórka ta dokonuje oceny rozwoju zagrożenia i przygotowuje rekomendację do podjęcia decyzji przez Burmistrza/Wójta lub gminny zespół zarządzania kryzysowego.
- 4) **współdziałanie między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej** – ta część planu powinna być ściśle powiązana z siatką bezpieczeństwa i zawierać syntetyczne rozwinięcie informacji zawartych w siatce, przede wszystkim przez:
- a) określenie podstaw prawnych podejmowanych działań,
  - b) wskazanie kierujących działaniami,

- c) określenie zakresu i trybu wymiany informacji,
- d) określenie zasad tworzenia sztabów dowodzenia.

W tej części mogą być zawarte także ramowe zasady i harmonogram ćwiczeń podmiotów współdziałających w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej.

3. Załączniki funkcjonalne Planu głównego określające:

- 1) procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej,** opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze miasta/gminy.

W tej części planu powinny zostać zawarte procedury, odnośniki lub wyciągi z procedur działania w sytuacjach kryzysowych poszczególnych służb, straży i inspekcji realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

W części dotyczącej infrastruktury krytycznej należy zamieścić informację o sporządzonych planach ochrony infrastruktury krytycznej (określonej w wyciągu z wykazu obiektów, instalacji i systemów infrastruktury krytycznej wydanym przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, a przekazanym przez Wojewodę Śląskiego – o ile na terenie miasta/gminy znajduje się infrastruktura określona w przedmiotowym wyciągu). Należy zamieścić dane kontaktowe osób wyznaczonych przez właścicieli oraz posiadaczy samoistnych i zależnych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej odpowiedzialnych za utrzymanie kontaktów z podmiotami właściwymi w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej (zgodnie z art. 6 ust. 5a ustawy o zarządzaniu kryzysowym). Plany ochrony infrastruktury krytycznej opracowane przez operatorów infrastruktury oraz gminne plany zarządzania kryzysowego powinny być spójne (szczególnie w zakresie mechanizmów współdziałania, wymiany informacji i katalogu zagrożeń).

W tej części dokumentu konieczne jest także umieszczenie planu operacyjnego ochrony przed powodzią.

- 2) organizację łączności,** między podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, wraz z określeniem środków łączności, wykorzystywanych systemów i wskazaniem ich dysponenta lub administratora. W tym załączniku powinny być wskazane zapasowe systemy łączności, o ile takie funkcjonują. Załącznik powinien być ściśle powiązany z częścią planu dotyczącą współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej.

- 3) organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania,** rozumianego jako system powiązany funkcjonalnie z systemem wczesnego ostrzegania i systemem wykrywania i alarmowania. W części dotyczącej organizacji monitorowania zagrożeń powinien zawierać odnośniki do planu głównego poświęconej monitorowaniu zagrożeń.

- 4) zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń,** z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5 poz. 24 z późn. zm.). W tej części syntetycznie należy opisać, kto jest odpowiedzialny za informowanie ludności, w jakim trybie informowanie może się odbywać, jakie siły i środki mogą być w tym celu wykorzystywane, kto i w jakim trybie opracowuje i przekazuje wskazówki do informowania w danej sytuacji. Można także zawrzeć wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń. Należy określić tryb dystrybucji informacji (komunikaty w mediach, druk i kolportaż ulotek, organizacja przekazywania informacji dla mediów, inne sposoby dystrybucji informacji).

- 5) organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych.** W tym załączniku należy wskazać podmioty odpowiedzialne za ewakuację, tryb podejmowania decyzji o ewakuacji, określić problemy, które mogą wystąpić. W tej części planu należy także zawrzeć formularze, które będą wykorzystywane przy przeprowadzeniu ewakuacji. Należy także dokonać oceny krótko i długoterminowych skutków ewakuacji, zarówno w stosunku do obszaru i obiektów, z których prowadzona jest ewakuacja, jak i terenów i obiektów docelowych ewakuacji. Organizacja ewakuacji powinna być realizowana z uwzględnieniem wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju w przedmiotowym zakresie.

- 6) **organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej.** Załącznik ten powinien zawierać ogólne zasady organizacji pomocy społecznej i pomocy psychologicznej wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań oraz zasad i możliwości ich realizacji.
  - 7) **organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru.** Ta część planu musi być ściśle powiązana z katalogiem zagrożeń.
  - 8) **wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego,** rozumianych jako porozumienia i umowy zawarte przez Burmistrza/Wójta.
  - 9) **zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód,** zawierające opis procedur i wykaz formularzy oraz zespołów wykorzystywanych przy szacowaniu strat i dokumentowaniu szkód.
  - 10) **procedury uruchamiania rezerw strategicznych.**
  - 11) **wykaz infrastruktury krytycznej** znajdującej się na terenie miasta/gminy – określonej w wyciągu z wykazu obiektów, instalacji i systemów infrastruktury krytycznej wydanym przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, a przekazanym przez Wojewodę Śląskiego – o ile na terenie miasta/gminy znajduje się infrastruktura określona w przedmiotowym wyciągu (z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych).
  - 12) **priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej,** sporządzane na podstawie wniosków wynikających z analizy opracowanej przez operatorów planów ochrony infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terenie miasta/gminy.
- II. Podstawę do opracowania planu stanowi zbiorcza analiza zagrożeń występujących na obszarze miasta/gminy, którą sporządza komórka organizacyjna właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego. Z uwagi na zróżnicowaną specyfikę miast/gmin powiatu treść planu musi uwzględniać i odzwierciedlać analizę zagrożeń danego miasta/gminy.
  - III. Plan powinien obejmować zadania realizowane we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego (zapobiegania, przygotowania, reagowania i odbudowy).
  - IV. Przy sporządzaniu planu reagowania kryzysowego należy kierować się zasadą funkcjonalności oznaczającą, że plan powinien być maksymalnie użyteczny w sytuacji kryzysowej. Wymagana jest ponadto przejrzystość struktury dokumentu, umożliwiającą jak najszybsze dotarcie do informacji.
  - V. Plan zarządzania kryzysowego powinien zostać uzgodniony z kierownikami jednostek organizacyjnych przewidzianych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w dokumencie. Potwierdzeniem uzgodnienia planu są: pieczęć na karcie uzgodnień oraz złożony w jej obrębie podpis.
  - VI. Plan zarządzania kryzysowego powinien być dokumentem jawnym. Dane osobowe zawarte w Planie należy chronić zgodnie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.
  - VII. Elementy niejawne (dotyczące przykładowo infrastruktury krytycznej) powinny znaleźć się w osobnym dokumencie. W treści planu muszą znajdować się stosowne odesłania.
  - VIII. Miejski/Gminny plan zarządzania kryzysowego powinien być przedłożony do zatwierdzenia Staroście Tarnogórskiemu za pośrednictwem Biura Bezpieczeństwa Publicznego Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach do 19 września 2014 r.

Starosta Tarnogórski

Lucyna Ekkert